

ביצד פרק שני יבמות

ב.

עין משפט
נר מצוה

ה א מיי פיו מהלכת
יום הלכה י עושפת
א"ע סימן קעד פ"ק 6
ב ב מיי שם פ"ו הלכה
א עושפת שם סימן
קעה פ"ק ו עושפת 7
ג מיי פ"ה מהלכת
אחות הלכה י אכני
לארץ קו עושפת שם סימן
טו:
יא ד מיי פ"ו מהלכת
יום הלכה יא:
יב ה מיי שם פ"ה הלכה
טו:
יג מיי פ"ה הלכה
טו:

שמגרשה בגט. ואינה נרביה חליצה ולא
אמרינן מנזר רמיא רחמנא עליה ועבדה ומתעבא חיקו עליה באיסור
אשת אח: **למא.** עדיין יצומין הרבאשונים עליה ומיבדי חליצה:
שדי היתרא. למדרש ולקחה דלא מיבדי חליצה: **אפיפרא.** היכא

היא איסורא דאית לה התירא. דפקע איסור אשת אח דיכול
לחזרה לאתר שמגרשה וכי היכי דפקע ליה לגבי ידיה
איסור אשת אח פקע נמי לגבי אחיו הוולד וה"ל אשת אחיו שהיה
בעולמו: **לארתי צרת אילונית.** אע"ג דמתני' לא קמי צרה

דכולה מילתא היתר כגון כתיבא אשת
אח: **ושדי איסורא.** למדרש ויבמה
עדיין יצומין עליה: **אפיפרא.** היכא
לויכא דא איסור כמו באשת אחיו
שלא היה בעולמו: **אחוסו מאמו**
שנאשה אחיו מאביו. קודם לידתו
של זה וכשנולד זה מאלה שנאשה
לאחיו מתייבס לו כשימות זה דהא
מאלה בתימר יצום: איסור אחותו
לית ליה היתר אכל איסור אשת
אח אית ליה היתר כשאין לו בנים
הילכך כשמת ראשון בלא בנים פקע
איסורו לגבי שני ונאשה והשלישי מתח
שני זה: **מתני' זה חולס וא**
מתייבמת. זרמה וכ"ש היא: איסור

שמגרשה בגט ומחזירה התם נמי לימא
ויבמה עדיין יבומין הראשונים עליה ותיבדי
חליצה שאני התם דאמר קרא וילקחה לו
לאשה כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל
דבר אי הכי הכא נמי הא כתב רחמנא
ויבמה ומה ראית מסתברא שדי היתירא
אחיתירא ושדי איסורא אפיפרא ולר'
שמעון דאמר הואיל ובא ומצאה בהיתר
ולא עמדה עליו שעה אחת באיסור אלא
מעתה אחרתו מאמו שנאשה אחיו מאביו
ואחר כך נולד אח ומה תתייבס הואיל ובא
ומצאה בהיתר איסור אחותו להיכן אול הכא
נמי איסור אחיו שלא היה בעולם להיכן אול
הא איסורא דלית ליה היתירא היא איסורא
דאית ליה היתירא: **מתני' כלל אמרו**
ביבמה כל (א) שהיא איסור ערוה לא חולצת
ולא מתייבמת (ב) איסור מצוה ואיסור קדושה
חולצת ולא מתייבמת (ג) אחותה שהיא
יבמתה חולצת או מתייבמת (ד) איסור
מצוה שניות מדברי סופרים איסור קדושה
אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט
ממזרת ונתניה לישראל ובת ישראל לנתין
וממזר: **גמ' כלל לאתויי מאי אמר רפרם**
בר פפא לאתויי צרת אילונית (א) וכדבר אסי
ואיכא דאמרי כל שאיסורה איסור ערוה הוא
דאיסורא צרתה הא לא איסורה איסור ערוה
צרתה לא איסורא למעוטי מאי אמר רפרם
למעוטי צרת אילונית ודלא כרב אסי: אחותה
שהיא יבמתה: אחותה דמאן אילימא
דאיסור מצוה כיון דמדאורייתא רמיא קמיה
פגע באחות זקוקתו אלא אחותה דאיסור
ערוה: איסור מצוה שניות: (א) אמאי קרי ליה
איסור מצוה אמר אביי (ב) מצוה לשמוע
דברי חכמים: איסור קדושה אלמנה לכהן
גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט: ואמאי
קרי להו איסור קדושה דכתיב קדושים יהיו
לאלהיהם תניא רבי יהודה מחליף (א) איסור
מצוה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן

גלוין הש"ס

מתני' הוציא ירא
שתיבמת עין גרוש פ"ב
דמלה:

הגהות הב"ח

(א) כשנשא כל שאיסורה
איסור ערוה לא: (ב) גמ'
יך יך יבמה אחרת שעה
לחליצה: (ג) חוב ידוע יב
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:

מוסף רש"י

שמגרשה בגט. לאתר
שנאשה נעשה כנאשו וחס
רבה לגרשה מגרשה וחס
ואינה נרביה חליצה.
ומחזירה. אם רצה
להחזיר ולא אמרינן מנזר
רמיא רחמנא עליה ועבדה
ומתעבא חיקו עליה ועבדה
באיסור אשת אח ונעשה
כנאשו וחס רבא שעתא
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:
שמגרשה בגט. לאתר
שנאשה נעשה כנאשו וחס
רבה לגרשה מגרשה וחס
ואינה נרביה חליצה.
ומחזירה. אם רצה
להחזיר ולא אמרינן מנזר
רמיא רחמנא עליה ועבדה
ומתעבא חיקו עליה ועבדה
באיסור אשת אח ונעשה
כנאשו וחס רבא שעתא
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:
שמגרשה בגט. לאתר
שנאשה נעשה כנאשו וחס
רבה לגרשה מגרשה וחס
ואינה נרביה חליצה.
ומחזירה. אם רצה
להחזיר ולא אמרינן מנזר
רמיא רחמנא עליה ועבדה
ומתעבא חיקו עליה ועבדה
באיסור אשת אח ונעשה
כנאשו וחס רבא שעתא
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:

בשלמא מן הנשואין כו' תימה

דמן הנשואין נמי
תיקשי ליה דלמחל חולצת כיון דלון
עולה לייבום דלא אחי עשה ודמי לא
מעשה ועשה ומיבדי כי חייבי כריתות
וה"ל דלא קמיא טפי לעריות שומרות
למת ואסורות לייבום:

יבא עשה וידחה א תעשה. הקשה

יב"ב פ"ב צ"ב דסנהדרין (דף יט.
ועס) דכיון דלון אשה ממעברת מביאה
ראשונה כדאמר בסוף פ' ד' אחין
(לקמן ד' לז. ועס) היך תתיבס דבניא'
ראשונה ליכא הקמת שני וביאה שניה
אסיכא ליה כדאמר לקמן גזירה ביאה
ראשונה אטו ביאה שניה ור"י דלא
קשה מידי דלא בעינן (א) שמהא ראויה
להקמת שם אלא שהיבמה והיבם יכו
ראוין להקמת שם ולא ממעטינן ליה
אילונית וסריס שאינן ראויין ללד
לעולם אכל ביאה שנייה יכולה להמערב
בה לא ממעטינן כיון שהאשה או היבם
ראוין לבסוף להוליד דל"כ תיקשה
היך קטנה מתייבמת לרבנן וגם
לרבי מאיר היבם מתייבמת אי לאו
חששא דשמא תמלא אילונית וצפרק
ב"ש (לקמן דף ק"א): מן קטן הבא על
הגדולה תגדלנו ובפ' אכל על יבמתו
(לקמן נ"ה): נמי מרבינן דנקיט בניאה
שלא כדרכה והערה אע"פ שאין
מתעברת בה (א):

אי הכי חייבי איוין נמי פ"ו כיון

דלון עולים לייבום לא יעלו
לחליצה ותימה לר"י היכי מני למימר
דלא יעלו לחליצה הא יבמתו דשמעין
דלון

הדיוט ואמאי קרי ליה איסור מצוה דכתי'

אלה המצות איסור קדושה שניות
מדברי סופרים ואמאי קרי ליה איסור קדוש' אמר אביי כל המקיים דברי חכמים
נקרא קדוש א"ל רבא וכל שאינו מקיים דברי חכמים קדוש הוא דלא מיקרי
רשע נמי לא מיקרי אלא אמר רבא קדש עצמך במותר לך: אלמנה לכהן
גדול: "קפסוק ותני לא שנא מן הנשואין ולא שנא מן האירוסין (א) בשלמא
מן הנשואין עשה ולא תעשה דוחה לא תעשה ועשה אלא מן
האירוסין לא תעשה גרידא הוא יבא עשה וידחה לא תעשה אמר רב גדול
אמר רב אמר קרא ועלתה יבמתו השערה שאין ת"ל יבמתו מה תלמוד
לומר יבמתו יש לך יבמה (ב) אחת שעולה לחליצה ואינה עולה לייבום ואיזו
זו חייבי לאוין ואימא חייבי כריתות אמר קרא 'אם לא יחפוץ האיש לקחת
הא חפץ מייבם (ג) הכל העולה לייבום עולה לחליצה וכל שאין עולה לייבום
אינו עולה לחליצה א"ה חייבי לאוין נמי הא רבי רחמנא יבמתו ומה ראית
מסתברא

יש לך יבמה כו' דאם כתב ולא יחפוץ

האיש לקחת את יבמתו ועלתה השערה הוה משמע דהיא קרינא ביה לקחת רחמנא
ועלתה השערה לחלון אכל חייבי לאוין דלא קרינן בה לקחת לא קרינן בה ועלתה להכי הדך כתב יבמתו למימר דיש לך יבמה אחרת שעולה
השערה לחלון ואע"ג דלא כתיב בה לקחת שאין עולה לייבום: **אמא חייבי כריתות.** נמי לילך מהכא לדיבעי חליצה ואמאי פטרינן לגמרי: (א) **קפסוק**
בה קידושין. הילכך קרינן ביה לקחת דיעבד אכל חייבי כריתות לא מפסוי בזה קידושין ואפי' עבר האי יבם ונסבה לאו קימה היא:
לגדדין

בשלמא מן הנשואין עשה ולא תעשה.

אלמנה לא יקח. בחולה יקח ולא בעולה (לקמן טא. וכי"ז סנהדרין
פ"ב יצטרך ללך דמי לאו
יעשה שאין שיה בלא ואפי'
לא דמי.)

תורה אור השלם

1. כי שבבי אדם יחדו
ופת אחר מהם וכן אק
לו לא תודה אשת המת
החוצה לאיש דר יבמה
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ויבמה:
2. קדושים יהיו
לאלהיהם ולא יחללו
שם אלהיהם כי את אשר
לחם אלהיהם הם
מקריבם יהיו קדוש:
3. ויקרא כו
אלה המצות אשר
צוה יי את משה אל בני
ישראל בהר סיני:
4. ויקרא כז
ואם לא יחפץ האיש
לקחת את יבמתו ועלתה
לבמה השערה אל
הקיים ואמר מאן יבמי
לקיים לאחד שם
בישראל לא אבה יבמי:
דברים כה ז

תוספות ישנים

ואע"ג דלקמן שאלנו
קרא לקמן למיח שמדלנו
שמה מייא יפינן בעלמא
א"י שלי קטן דלמי כז
הקמת שם בלא בעורט קטן
כלל אזהרה המבואר לאתר
ביאה ראשונה חיצה בה
הקמת שם. וז"ל היכי
קאמר בשלמא מן הנשואין
לא אחי עשה ודמי לית
ועשה. הא ודאי יש לנו
לומר דהכל דמי לית ועשה
אע"ג דבעלמא לא דמי
משום דדמי לאו שאני שיה
בכל. וי"ל דפריך היכי כפי
אי אמרינן דלון חלוק בין
לאו השיה בכל לאו שאני
שיה בכל (מ"מ) ולא תקשי
לך מידי מן הנשואין מ"מ
תקשי לך מן החיובין דיעב
עשה וידחה לית: ישיבתי
רבי רחמנא יבמתו. וז"ל
א"כ מנין דחייבי לאוין
גרדי דלא יבמתה נוק
יבמתו בלאו ועשה ותייבי
לאוין גרדי עדיין לא
שמעין וי"ל דהמטרי
דאית יבמתו למדע ולאסרי
ליבם וי לחייבי לאוין ועשה
לא אצטרך דלון עשה דוחה
לית ועשה אי וז"ל אלא
לאסור חייבי לאוין גרדי
מיבום. וז"ל ויבמה דחייבי
לאוין ועשה אפי' חליצה לא
לרבי ופסטר ווקרי יבמתו
דמשמע לחליצה (ויהי
נרין) חייבי לאוין גרדי
דייל דסברא לאוין לאוקמי
יבמתו בכל תוך דתפסי בזה
קדושים:

(א) ק"פ דפי משי' כחמה
שאר יצטרך ללך דמי לאו
יעשה שאין שיה בלא ואפי'
לא דמי.)
(ב) כהן יבמה אחרת שעה
לחליצה.
(ג) חוב ידוע יב
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:
שמגרשה בגט. לאתר
שנאשה נעשה כנאשו וחס
רבה לגרשה מגרשה וחס
ואינה נרביה חליצה.
ומחזירה. אם רצה
להחזיר ולא אמרינן מנזר
רמיא רחמנא עליה ועבדה
ומתעבא חיקו עליה ועבדה
באיסור אשת אח ונעשה
כנאשו וחס רבא שעתא
וכי דלא קשה מידי דלא
בעתן בריאה שעתא:

